

در سعادتده باب عالی جاده همند
داروغه مخصوصه

محل اقامه:

مکتبۃ الفتن

صراحت

۱۳۲۶

دین ، فلسفه ، ادبیات ، حقوق و علوم دنیا باحث هفته‌ی لق رساله در

در سعادتده نسخه‌ی ۵۰ پاره‌در

قیرلله‌دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضلہ آننیر.

در سعادتده پوسته ایله کوندریلیرسه ولايات بدلى اخذ او لنوور.

برنجی سنه

۵ محرم ۱۳۲۷ پنجشنبه ۱۵ کانون ثانی

مؤسسی : ابوالعلاء زین العابدین - ح . اشرف ادیب

سنگلکی الی آیلی

۶۵

۵۰

۹۰

۱۱ غروش

۵۰ غروش

۹۰

در سعادتده

ولا یاقده

همالک اجنبیه ده

عدد : ۲۳۳

مکتبہ مولانا ایمار جذبہ مع منبویہ قبول اولیا
درج العلیمین آیار اعاده اویاز

اطلاع

عاجلاً و آجلاً بر غرض و مقصده حصوله دکین دوام ایدوب غرض و مقصده حصولنده همان دوچار ضعف وقت اولور و نهایه الامر ریانک یالدیزی سلنه رک ریا کارک فویهسی میدانه چیقار . عادةً مرأئی تقوس رذیله و سافله اصحابندن اولور و آمال رویقه نک استیحصالنده نفس حریص او لهرق امرار وقت ایدر و ظاهر حال آنی هر خصوصده تکذیب و ابطال اینکله عاقبت رسوای اولور . بوجناب حقک خلقنده برستات الهیسی درکه حق باطلدن تفریق و تمیز ایچون بویله جهه جاری اوله کلش در .

اما حضرتک ریاسی اخص اصحابندن و محروم و نساندن کیزکه مقتصد اولدیغنه دائر اولان او چنجی فرض و احتماله کانجه : شوفرض دخی اهل تمیز وقت نظرنده فروض سابقه دن اضعف اولدیغی میدانده در . زیرا تاریخ بزه واضحًا اثبات و دلالت ایدیورکه هر صاحب مبدأک اصحاب و اتباعی ده کنده کبی در . بناءً علی هذا اصحاب تدلیسدن اولانلرک مذهب و طریقلرینه کوره اعوان و اتباعی اولورکه آندر مرام و مقاصد باعیه نک نشر و ترویجنه معاونت ایده رک صاحب تدلیسک فضلات اغتنامندن بهره باب اولورل . تاریخ بزه اثبات ایده رک رسول الله صلی الله علیه وسلم افندمنک اخص اصحابی ابو بکر ، عمر ، عثمان علی (رضی الله عنهم) حضراتی ایدی . آنلرک هر برسی حضرت رسولک دنیادن تزهد و زخارفدن تبعد و تجزد خصوصنده کی اثر پاک و طریقت سینه سنه تمامیه تابع ایدیل . حضرت فیخر عالمدن صوکره انتخاب امته مقام معلای خلافته کیدیل . سلطنت و سطوت اسلامیه انلری مفتون ایتمدی . آنلر منتخبه اولان مسلمانلرک آنچق خادمی اولدیل . مسلمانلرک کیدکاریینک ادناسی ، کیدکاریینک اقلنی کیوب اکل ایتدیل . کیجه لری جناب معبد بالحقه طاعت و عبادته خالق تعالی و تقدیسک فضل و کرم و رضوان و نعمتی طلب ایدرلردى . رضوان الله علیهم اجمعین »

متجمی : احمد جمال

—
اسلامیتده

روحانیت ، جسمانیت
وارحی ؟

معلومدرکه بتون بخی بشر مساوی اوله رق دنیا یه کلیلر . فقط پاک آز بزمان کچر ، بومساوات یواش یواش سونمه یه باشلار : صحنه حیاته ایلک قدم نهاده اولانلر کندولرینه من طرف الله مودوع اولان فطرتلریله ، اباء و اجدادرنده بالتوارث آلدقلری مایه عرقیله ، بوکاده محیطانک تأثیری الضمامیله کندولرینه مخصوص اولان بر استعدادک کوستردیکی یولی تعقیب ایدرک تعین اولنان حیاتلرندن قطع مراحل ایمه یه باشلار ، قطع ایدر ، دائم ایلوولر ، کیدرلر .

اشته بوائمه مسابقه ده بر چوق آرقداشلر آیریلشمش اولور : یا تقدم ایتش کچمش ؛ یاخود مجادله حیاته ده دها زیاده فعالیت ابراز ایدن ، - دها طور وسی - طالعی یاور اولان دیکر برینه نسبة کیروده قالمش اولور .

خامساً : شواحوال ایله متصرف اولدیغی حالده جمیع اینیاء و مرسیله تفوق ایدن اعمالی ابراز ایتدی . [زیرا بعثت سینه محمدیه نک احداث ایلدیکی اتفکرات عظیمه کی بر اتفکرات دیکر پیغمبران ذیشان بعثتلرنده ظاهر اولسی تاریخ اینیاده کوروله متش در .]

سادساً : امت عربیه غباوتک درکه اسفانده ایدی .

سابعاً : حاشا او مدع کاذب ایدی . ایکن مرسیلینک ابراز ایلدیکی کلاتی او دخی ابراز ایلدی .

ایمدی شو وجوه شبعه بی وجهاً وجهاً نظر تدقیق و تفحصدن چکرید کدن صوکره دیرزکه : حضرتک ادعای نبوتکه کاذب اولسی فرضیتی اصول تنقیدک اولنی اثبات ایده مین برلاف کذاف قیاندن در . زیرا نبوت بر امر خطیر و بر شان جلیل درکه آنی زوراً و بہتانآ ادعایی آنچق مطبوع القلب ، فاسد الفطرة ، سیئه النیة ، جری علی الله اولان بر کیمسه یا په بیلیر : بویله بر آدمک ایسه مجموعه حیاتی بر سراسله جرأم و شبکه مائمه تشکیل ایدوب هر وجهله خیردن بعیداً اولور . یعنی حیاتی هر نوع فضائلدن معزی بولنور . حضرت محمد صلی الله علیه وسلم افندمن با کوره حیاتلرنده بر صنف ناسدمنی ایدیل ؟ حال بوکه تاریخ حیات و سیر شریفه لری ذات اقدس رسالت پناهیلرینک قبل البعثه و قبل النبوة کافه مکارم اخلاق و طهارت خلاله شهادت ایمکده در . بر حالده که معاصرینی (الامین) دیمه کندیلرینی تلقیب ایتمسلر دی . کندیلرندن بر جزیه نک و یا بر ذمیمه نک صدور ایتدیکنے دائم معاصریتندن بر نقل و خبره تصادف ایلدیمی ؟ ایمدی حیات او لیه سی کلیاً پاک و مطهر و نیجه نیجه صفات کریمه ایله موقر اولان ذات شریفک نصل اولورکه قرقندن صوکره ضدینه منقلب اولوب طیعتی تقیضنه رجوع ایتسون ؟ هیهات ! عادت خلقت تبدل ایدرمی ؟ نوامیس طیعت ده کیشیرمی ؟ محمد علیه السلام افندمنک شو صفات کریمه و خلال قویه ایله بکوریانشی حاشا ریاء در ، فرضی ایسه میدان تدقیقده فرض اولدن واھی در . ذیرا ریاء نفوس منحطه و دنیه نک صفتی و قلوب خواره و سافله اصحابندن خصلتی در . ریاء بر خصلت عاریه و بر صغیره ظاهریه درکه بر مدت ستر و اخفا اولنسه ده بر مدت صوکره کندیا کنندن میدانه چیقار . ریاء مادامکه بر جباله صید و وسیله کیدر ، او حالده بر ثوب مستعار درکه بر امل مطلوبه وصول ایچون نفسک افعالی دیکد در . ریانک شانی سائز صفات عاریه کبی عوارض و حوادث بخایه و مخاوف طاره و واقعه قارشو سنده بر ایشان وزوال پذیر اولق در . مرأئی دائمًا مضطرب و مذبذب بر حالده در . بر حالده که نفسنک بیله عاینه نه نمیمه کارلر ایده جکی ظننده بولنور . حوادث حیات ، طوارق حدثان ، ماجراهی احوال ایسه غل و غشك کاشفی ، تدلیسک و اضحتی در .

مرا اینک حلیه زهد و شجاعت و کرم ایله اتصافی آنچق تدویر ایده جکی دولاب حوادثک معاچه سنده و تصدی ایلدیکی خلاطفک مقابله سنده اجرا ایدر . اما حصول مطالب و آمالی قارشو سنده بر معتبر پر راست کانجه استیحصال مطلبی ایچون اشنع فضیجه بی علی ملاعه الناس ارتکابدن چکینمز . فرض و تقدیرک عقلًا بعد بعیدی ایسه بر مدع کاذبک مدام الحیات بوجه ایله ریاء ده امکان ثباتی در . زیرا ریا کارلر

انسانلرک برقسمه روحانی دیمک و آندری روحانیتہ نسبت ایمک ایچون
هر حالده او شیخ صلوك جسمانیلره قارشی باشقة لغی بولنسی، و آرالرندہ
اولان فرقك معنايه راجع و روحه عائد و هیچ او مازسے حقوقه
برمتازی حائز اولماسی لازمد.

حال بوكه انسانلو آراسنده نه حقوقه، نه ده روح و معناجه ایکی
صنف خاق موجوددر. . .
بو جھق آزاجق تحقیق ایدم. . . یقیناً بیلورز که کرك انسانست،
کرك انسانیتک مرادی اولان اسلامیت نقطه نظرندن:

« بتون انسانلر حقوقه مساویدرلر »

بو برقانون قطعیدرکه اسلامیت وضع ایتش، انسانیت کشف
وایضاح ایده درک بداحت درجه سنه ایصال ایلشدیر . . .

کلم روح و معنا جھته: بوجھتندن ده انسانلری تنویع و تقسیم
ایمک ممکن دکل. زیرا عموم انسانلر روحانیت وجسمانیتندن مرکب
او لغله برابر هانکیسندن جسمانیته وهانکیسندن روحانیتہ دها زیاده
علاقه سی او لدیغی بیلمک ممکن دکلدر. بوجهت آتحق جناب الله کی
بیله جکی برمسله در. او راسنه انسانلر قاریشہ ماز! . . .

بو انسان روحانیدر، بو انسان جسمانیدر . . . دیمک و بولیه بر
حکم اعطا ایده بیلمک ایچون، شبه سز بمناط، بمحکمک منشائی
اولمق او زره برعاله لازم. ایشته بمناط و علیه نه حقوق نقطه نظرندن
ونه ده علاقه و غابه نقطه نظرندن بوله بیلدک . . .

اک صوک و نهایت اولمق او زره براحتال عقلی قالدی؛ او ده:
انسانلرک صورت ظاهرلری و کیفیت تبلسلری درکه احتمال بونقطه
نظردن انسانلری روحانی وجسمانی دیه ایکی یه تقسیم ایمک آرزوايدنلر
اوله بیلر. فقط بو آرزوده بولانلر آدانیورلر. زیرا بر انسانی معنا
وروح ایله اصلا مناسبی اولیان البسه سنه، با خصوص شریعت غرای
اسلامیتیه هیچ بر اهمیتی حائز اولیان صورت ظاهر سنه حصر نظر
ایدہ درک و بوعتبارله ده انسانلرک تقسیمنه قدر کیتمک هیچ بر وقت
حقیقت بینلک صایپه ماز.

صاریق وجہه اکتسا ایتش بر انسانه دو حانی دیمک نقدر منطقی
بر لافدر. زیرا صاریق وجہه نک روحانیتہ و معنا یه هیچ بر مناسبی
اولمادنی و حق بومقوله دن بیله اولمادنی پاک واضح برمسله در. روحانیتک
و جسمانیتک - معًا اولدینی حالد - برعنادر، که بونکله حقیقت
انسانیه متصرف اولور. استر انسان صاریق جهه اکتسا ایتش او اسون
استرسه بیاض یاقه طاقسون، پا طوکیمش اولسون . . .

نه حاجت وارکه مسلمانلری ایکی یه آیرم؟ « ابنا المؤمنون اخوة »
مسلمانلر ھپ قرداشدرلر. مسلمانلقدہ آیریق، غیریق یوقدر. کرك
کرك حقوق اعتباریله و کرك وظیفه اعتباریله مسلمانلر یکدیگر لینه
قارشو رجحانی حائز دکلدرلر. انسانلر نصل که مساوی اوله رق
دنیا یه کلیورلر سه، اسلامیت ده عین مساوی معاشره، عین اخوت
طیعیه یادامه ایچون وضع بیورلشدر. بحواله مسلمانلری روحانیتک
و جسمانیتک صنفلرینه تفریق ایمه یه لزوم وار؟

کور یورز که انسانلر تا بدایت تولدلرندن باشلا یه رق ترق، تکامل
خصوصنده یکدیگر یه مسابقه یه باشلارلر، الی ماشاء الله بوصور تله
طريق تکاملده حرکت ایدر؛ دائمًا استعداد و فعالیتلری نسبتند
اقتفای ثمرات ایلرلر؛ کیمی پادشاه، کیمی وزیر، کیمی عالم، کیمی
علم، کیمی جاہل، کیمی زنگین، کیمی فقیر اولور. اشتہ انسانلر
بولیه جه آیریشورلر. بیانلرندہ تفریقلر یوز کوستر. بونک نتیجه
طیعیه سی اولمق او زره آرالرندہ برجوق تفوق ادعالری، تهایت
تغلبلر، تحکملر میدانه کلور. مساوات فطریه اور تاقدن قالقار،
برچوق انسانلر ایچون حیات دنیو یه نک طادی طودی قالماز.

ایشته جناب رب الاعلی شبه سز درکه انسانلر ده اولان بواسعداده
مطلع اولدیغندن بی بشرک یاشاملری و حیاتلری محافظه ایده بیلمه لری
ایچون مطلع ابر قانونه تابع اولمالری ضروری بولوندیغنه علم از ایسی
تعلق ایتش ایدی. لکن اشبو استعدادی انسانلرندن بستهون قلع
ایمک اراده از لیه سنه موافق دکل ایدی. انسانلرک طریق ترقیده بواسعداددن
باشه تکامله طوغر و ایلر و ملیه جکلری در کار، بناء علیه انسانلر ایچون
 بواسعداد هر حالده ضروری ایدی. بونکله برابر آندرک مساوات
او زره منفها اصرار حیات ایتمه لری ده مطلوب اولدیغندن جناب حق
او استعدادی تعديل ایمک ایچون وضع احکام ایتدی، دین کوندردی.
ایشته دین مین اسلام ده - بونقطه ده کوستر مک ایستدیکمز - بروظیفه
ایله که وضع او لئندر، او ده بواسعدادی تعديل ایده درک انسانلر
آراسنده قانون مساواتی وضع ایمک دن عبارت ده. ایشته بورادن بر قانون
میدانه چیقیور:

« اسلامیت، تأسیس مساوات ایچون موضوع بر دین الهیدر »
بحواله اسلامیت بالذات انسانلری تفریق ایسی، مثلا برقسمی
روحانیلر دیگر قسمی جسمانیلر خالنکه افراغ ایتمه سی و بوكاده مساعد
بولنسی عقلاء محالدر.

ف الواقع دین مین اسلامده انسانلری روحانیت، جسمانیت
صنفلرینه تفریق ایده جک هیچ بر درلو حکم، هیچ بر درلو قانون
موجود دکلدر. اسلامیت نقطه نظرندن بتون انسانلر ھپ مساویدر.
ھله حقوق اسلامیه نقطه نظرندن هیچ بر فرد آیریله من. اما
خرستیانلقدہ ایسے، بحوال، بوافتراق دین نقطه نظرندن ضروری
عد ایدیلکدہ در. اسلامیت ده ایسے بولیه انتراق موجب حاللر قطعیاً
موجود دکلدر: بر عالم، بر مجتهد، حتی بر صحابه نک بر عادی مسلمانلر
حقوقه قطعیاً فرقی یوقدر.

مادامکه بو نابتدر؛ بحواله مسامانلری ایکی صنفه تقسیم ایمک ده
ده معنی یوقدر. بناء علیه اسلامیت ده روحانیت، جسمانیت عنوانلری
ده اوله ماز . . .

* * *
انسان، روحانیت وجسمانیت ده مرکب بر حیواندر، که حکما
انسانی « حیوان ناطق » دیه تعریف ایدرلر.
بحواله انسانی یا لکن روحانیت، یاخود یا لکن جسمانیت ایله
توصیف ده صواب او له من؛ خطادر، غلطدر.

اولق اوزره بوکله نك معناسي ده اقوام قدر مختلف ادوار چيرمشدر . اسکي انسانلر اوyle ظن ايدرلردي که دين معبد اخاذ او لسان اضامي ، ياخود قوای طبیعیي ارضا ، اونلرک غضبلیني تسکین مقصدیله ياحیواناتی و ياسراي حربی قربان ایتمك ، صوکره بواسر منکرك اجراسی ایچون احتفالات مخصوصه بولنق کی آداب سئیه نك هيئت مجموعه سندن عبارتدر .

دهاصوکره لری علوم و فتونك بخش ایتدیکي فيض تعالی سایه سنده مدارک انسانیه ترقی ایلدیکه « دین » ک معنasi آزار آزار اکلاشیلدی ؛ جانب خقدن مراد او لسان ، ادیان ساویه طرفدن تلقین ایدیلن مدلول حقیقیسته ياقلاشدی . بزبوراده شریعت غرای احمدیه نك کله یه ویردیکی معنایی بیان ایمزدن اول غرب علمائیک کافه علمی الهدکدن ، قوانین کونی نظر تدقیقدن چیرد کدن صوکره بولفعی نصل آکلادقلنی سویلیم که « عالمه ساحة ترقی یه طوری آتیلان هر خطوه نك اسلامه عانآ بر تقرب » اولدیغی حقنده کی نظریه منزی اثبات ایچون سرد ایده جکمزر دلائل حسیه نك بری ده بواولسون .

حکمای غرب انسانک مصاب اوله بیله جکی فتن علمیه ومصائب اعتقادیه دورلرینک هپسی کوروب چیرد کدن صوکره [فی الحقیقہ عاملک سقراط زمانندن زمانزه قدر اولان تاریخنی او قویانلر شایان حیرت و قایعه اصادف ايدرلر .] آرتق دوره سکون و سکینه کیرنجه یعنی علومک تعالی ایلدیکی عصر حاضره کلتوجه الرنده کی براهین قاطعه یه با هر ق بالجبوریه اعتراف ایتدیلرکه بوکائناک برخالق حکیمی واردر ؛ بوخالق یکانه عالم کافه صفات کمال ایله متصرفدر ؛ نقصانی مشعرالک کوچوك شائبه دن منزه در . اکلادقیلرکه او صانع اعظم مکوناتی بر نظام خاص و بدیع اوزره يارامش او لوب مصنوعاتک حسن انسجامی ذات اقدسندن افسکاک ایتین او صفات علیای کمالی نظر امعان ایله باقانلره افهامه کافیدر . یقینا بیلدیلرکه بونظام بدیع و اکملدن بالضروره استنتاج ایدیان حقائقه اتباعاً حرکت ایدیله جک اولورسه بوجقاچک قاتی واکلاشلمستنک سهو لیلیه برابر ینه - بیکلرجه سندن بری حکمتی آکلاطبادن ، نیچون اعتقاده شایسته اولدیغی خلقه تلقین ایدلمه دن يالکنر زوالی انسانلرک اونلره قارشی جاهلانه ، مسکینانه بر اقیادي ایسته نیان - او بیکلرجه قواعد دینیدن مغیدر . دهاصوکره قوانین کائناتی تدقیق ايدرک کوردیلرکه خالق ذوالجلال مصنوع دست قدرتی اولان هیچ برمخلوقه قطعاً محتاج دکلدر . بوتون مساوادن غنیدر ، مستغیرنیدر . بونکله برابر دیدیلرکه جناب حقک محل تردد او لیان بونغاسی عظمت رأفتنه دالدر . یوقسه مخلوقاتنه نظر عنایتله باقانسنه مانع دکلدر . موجوداته عطف ایدیلن اک سطحی بر انظر بونظریه نك صحنه کوستر . حیواناتک انواعنه ، نباتاتک فصیله لرینه شویله برباق ، ادناسندن اعلاسنه قدر جمله سنت تدقیق ایت . اور حمت واسعه التهیه نك آثار عظمتی اوyle برصورته تحلى ايدرکه انسان او رحیم و کریمک ذاته ایسته ایسته من محبت ايدر . زیرا مخلوقاتندن هیچ بینی بر اقامشدرکه حواجح حیاتیه سنت احضار ایده جک ، بقاسی تأمین ایدیله جک ، معیشتک مهالکنی کندیسندن او زاق بولنده جق

نه حاجت وارکه مسلمانلری روحانی وجسمانی دیه ایکی قسمه تقسیم ایده لم ؟ کلکلکلری یرب ، کیده جکلکلری یرده ینه بر ؛ منافعی مشترک ، مضر تلری ده اوyle ... عموم افراد مسلمین - هیچ بر فرد مستثنا اولقیزین - کندو سنک . و بتون قرداشلرینک منافعی جله ، و بتون مضر تلرینی دفعه دینا بجبوردر . دین ایسه هر بر مسلمانک - هیچ رفرد مستثنا اولقیزین - محافظه سی بجبوری اولان بروظیفه انسانیه در . انسان ، انسان اولدیغی مد تجھه دیندنه ثبات ایمه سی ضروریدر . بونقطه ایسه هم وظیفه عمومیدر . هم ده وظیفه خصوصیه و شخصیه در . بناءً عليه بوجهت ده مناطق تفرق اوله من .

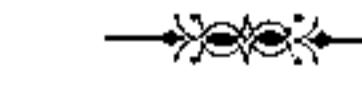
* * *
اسلامیتده روحانیلک و جسمانیلک هیچ بروقت اولمامش ، هم هیچ بروقت دده اولاما ملیدر . دین اسلامده بویله برایشک و بویله بر حالک وجودینه قائل اولق کناهدر ، بدعتدر .

بونقطه بی تکرار بردفعه ایضاح ایمک اوزره اسلامیتک تاصدر او للرینه قدر عطف نظر ایده لم : او زمانلرده جریان ایدن بتون وقوعات و صادر اولان بتون احکام ، نقطه سی نقطه سنه حفظ ؛ نه اولمش ، نه اولماش هپ دقیقه سنه قید ایدیاشدر . مع المسار کوریورز که عصر رسالتده اوyle روحانیلر ، جسمانیلر ، بویله ایکی صنف اهالی موجود دکلداری . او عصر سعادتده مسلمانلر آراسنده اوyle آیریقق ، غیریلیق یوقدی : حضرت پیغمبر افندیزه ایمان ایدنلره « مؤمن ، مسلم ، صحابی » تعبیرندن ده اخوصی برتعبیر ، قابل دکل ، بونجازدی . بتون اهل ایمان بر صندی : مسلمان . اوت عصر سعادتده اصحاب صفة واردی . فقط بوزوات کرام ، اصحابک روحانیلری دکل ، او زمانک طلبی سی ایدیلر . ایشته اسلامیتده ایلک طلبه اولانلر ، اصحاب صفة حضراتی ؛ ایلک مدرسه ده اشبیو صفة مقدسه اولمشدر .

ایشته دقت بیورلسون ! عصر سعادتده روحانی و جسمانی دنیله جک صنفلر بوله میورز . زیرا بتون اهل ایمان ، هپسی هم روحانی هم جسمانی ایدیلر . روحانیت و جسمانیتین بالکن برایسی ایله اتصاف ایده بیله جک بر ذات ، اهل ایمان آراسنده بولنه مازدی . تابعین کرام زماننده ده حال بویله اولدی .

ایشته اساس اسلامیت بویله در . شمدی ده بویله اولماسی لازمدر . بونک اوزرنیه نه علاوه ایدیلورسه ضلالتدر ؛ نه اختراع او لورسه بدعتدر . نتیجه : اسلامیتده روحانیلک ، جسمانیلک یوقدر ؛ اوله من ده ...

قرانی حیم ثابت

دین نه در ؟

دین لفظی - مسماسی کبی - غایت قدیدو . اینای بشر آرمه سنده شهری ، بدوى ، وحشی ، مدنی ، بونی بیلیمین هیچ کیمسه یوقدر . انحق کله نك معناسی شرائع التهیه دن اکلاشیلان ، خالق حکمیک رحمت سبیحانیه سنه چسبان اولان طرزده بیلتلریک آزدر . تاریخنی تتبع ایدنلر کورورلرکه عقولاتده کی تکمیله متساسب